Co-funded by the European Union

GLUHI VOZNIKI
ZNAKOVNI JEZIK V PROMETNEM IN VOZNNIŠKEM IZOBRAŽEVANJU

MODUL:
2. PROMETNA ZAKONODAJA (PREDPISI) IN NADZORNI ORGANI

DEJAVNOST:
2.1. OSEBE, USTANOVE IN ORGANIZACIJE, POOBLAŠČENE ZA IZVAJANJE PROMETNEGA (CESTNEGA) NADZORA

TÜSEKON
MAVİ PENCERE Special Education Association
ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE
ANPEDA Vergil Florea
iBF Internationales Bildungs- und Fahrschulzentrum GmbH

"Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them."

»Sofinancirano s strani Evropske unije. Izražena stališča in mnenja so izključno stališča in mnenja avtorja(-ev) ter ne odražajo nujno stališč in mnenj Evropske unije ali Evropske izvajalske agencije za izobraževanje in kulturo (EACEA). Zanje ne moreta biti odgovorni niti Evropska unija niti EACEA.«

This document has been prepared as free learning and teaching material (Open Educational Resource) and is published under the Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International license. To view a copy of this license, visit:
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/

»Ta dokument je bil pripravljen kot brezplačno učno in izobraževalno gradivo (odprti izobraževalni vir) ter je objavljen pod licenco Creative Commons Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 4.0 mednarodna (Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International). Za ogled kopije te licence obiščite:
http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/«

Deaf Drivers

PREDLOGA OBRAZCA DEJAVNOSTI

Modul	Modul 2 Modul o prometni zakonodaji (predpisih) in nadzornih organih (A.3.2.)
Naslov dejavnosti	Dejavnost 1. Osebe, ustanove in organizacije, pooblaščene za nadzor prometa (na cesti) **(Dejavnost 2.1)**
Povzetek	Ta razdelek obravnava odgovornosti posameznikov, ustanov in organizacij, ki si prizadevajo za zagotavljanje reda v cestnem prometu, preprečevanje nesreč in varovanje prometne varnosti. Prometna varnost je vzdržna ne le z izkazovanjem prizadevanj voznikov, temveč tudi z usklajenim delovanjem vseh enot z nadzorno pristojnostjo. Cilj je udeležencem privzgojiti razumevanje, da je nadzor prometa večplastna naloga in da različne ustanove delujejo s skupnim občutkom odgovornosti. V Turčiji so prometna policija pod okriljem Ministrstva za notranje zadeve, žandarmerijske sile pregona in prometni redarji pod okriljem občin pooblaščeni organi za nadzor in urejanje prometa. Poleg tega nadzor izvajajo tudi nadzorne enote in ekipe Ministrstva za promet in infrastrukturo, zlasti na področju prevoza potnikov in tovora.
Tema(e)	2. Prometna zakonodaja in nadzorni organi 2.1. Osebe, ustanove in organizacije, pooblaščene za izvajanje prometnega (cestnega) nadzora 2.1.1. Namen prometnega nadzora 2.1.2. Prometna policija 2.1.3. Častni prometni inšpektorji 2.1.4. Prometna žandarmerija 2.1.5. Postaje za nadzor na avtocestah 2.1.6. Občinske enote prometnih redarjev
Avtor/ji	Datum: Različica:
Pregledal/a	Datum: Različica:

Scenarij dejavnosti

2. Prometna zakonodaja (predpisi) in nadzorni organi

2.1. Osebe, ustanove in organizacije, pooblaščene za izvajanje prometnega (cestnega) nadzora

2.1.1. Namen prometnega nadzora

Namen prometnega nadzora je zagotoviti varnost ljudi in premoženja. Prometni nadzor je praksa, ki si jo želi družba, tisti, ki izvajajo nadzor, pa pričakujejo podporo tem dejavnostim zaradi javnega zdravja in varnosti.

Zahvaljujoč nadzoru se zmanjšajo prometne nesreče in njihove negativne posledice, prepoznajo se tvegana vedenja in uveljavljajo sankcije. Poleg tega se v okviru strategij prometne varnosti nadzor osredotoča tako na kršitve pravil kot na izvajanje poglobljenih analiz z raziskovanjem temeljnih vzrokov ponavljajočih se kršitev.

Enote, odgovorne za izvajanje prometnega nadzora na določenem območju, so prometna policija pod Generalnim direktoratom za varnost, prometni žandarji pod Generalnim poveljstvom žandarmerije ter prometni redarji pod občinami.

Spoznajmo na splošno, po vrstnem redu, ustanove in posameznike, pooblaščene za izvajanje prometnega nadzora.

2.1.2. Prometna policija (Ministrstvo za notranje zadeve, Generalni direktorat za varnost)

Slika 1: Značka prometne policije

Oddelek za promet in njegove pripadajoče podenote v okviru Generalnega direktorata za varnost pri Ministrstvu za notranje zadeve so odgovorni za zagotavljanje reda in varnosti v cestnem prometu. Prometni policisti, ki delujejo v okviru Generalnega direktorata za varnost, predvsem nadzorujejo voznike, pešce in potnike glede poteka prometa na cestah ter po potrebi ukrepajo, vključno z izrekanjem kazni za kršitve pravil.

Naloge in delovna področja prometne policije v okviru nadzora vključujejo:

- Nadzor prometnega toka na mestnih in medmestnih cestah.
- Izvajanje pregledov voznikov in vozil.
- Nadzor upoštevanja prometnih pravil.
- Preverjanje prekoračitve hitrosti, vožnje skozi rdečo luč in nedovoljenega parkiranja.
- Odkrivanje kršitev pravil, kot je nepripenjanje varnostnega pasu, in izrekanje potrebnih kazni.
- Odzivanje na prometne nesreče, zagotavljanje varnosti, vzdrževanje nemotenega poteka prometa ter priprava potrebnih poročil.

- Izvajanje patruljnih dolžnosti na tveganih območjih za izboljšanje prometne varnosti ter izvajanje izobraževalnih in informativnih dejavnosti za dvig javne ozaveščenosti.
- Izvajanje varnostnih ukrepov za uradne kolone in posebne razmere, kadar je to potrebno.
- Prometna policija ima pomembno vlogo pri vzdrževanju reda v prometu in preprečevanju nesreč.

Prometni policisti med svojimi pregledi izvajajo širok nabor kontrol, zlasti usmerjenih na voznike, in v skladu s tem izrekajo kazni. Posebej odkrivajo prekrške, kot so vožnja pod vplivom alkohola, prekoračitev hitrosti in vožnja z neustreznim vozilom, kazni pa izrekajo glede na naravo prekrška. Posledično se lahko na primer vozilo zaseže, voznikom, ki zberejo 100 kazenskih točk, pa se lahko začasno odvzame vozniško dovoljenje.

Slika 2: Prometna policija

2.1.3. Častni prometni inšpektorji (Ministrstvo za notranje zadeve, Generalni direktorat za varnost)

Slika 3: Častni inšpektor.

Častni prometni inšpektorji so posamezniki, posebej izbrani in dodeljeni za nadzor na cestah v Turčiji, ločeno od prometne policije, žandarmerije in prometnih redarjev, z namenom zmanjšanja tveganja nesreč na cestah in prispevanja k odkrivanju prometnih kršitev.

Beseda »častni« pomeni »prostovoljni« in se uporablja za posameznike, ki jim je bilo podeljeno pooblastilo za izvajanje nadzora.

Častni prometni inšpektorji:

- Poročila, ki jih pripravijo glede odkritih kršitev pravil, osebno predajo kateri koli prometni ekipi ali organizaciji, elektronska poročila pa v enem tednu prek elektronskega sistema pošljejo Generalnemu direktoratu za varnost.
- Lahko podajo mnenja in predloge v zvezi s prometno varnostjo.
- Šteje se, da so na dolžnosti po vsej državi, brez omejitev glede kraja ali časa.
- Pri opravljanju svojih dolžnosti morajo biti pravični in nepristranski.
- Vozil ne smejo ustavljati, komunicirati z vozniki ali preverjati dokumentov ali listin.

Slika 4: Častni inšpektor

Inšpektorji, za katere se ugotovi, da so zlorabili svoje dolžnosti ali ravnali v nasprotju z določenimi postopki in načeli, se v skladu z ustrezno zakonodajo kaznujejo z lahko zaporno kaznijo od dveh do šestih mesecev.

2.1.4. Prometna žandarmerija (Ministrstvo za notranje zadeve, Generalno poveljstvo žandarmerije)

Slika 5: Prometna žandarmerija

Prometna žandarmerija je enota pod okriljem Generalnega poveljstva žandarmerije Ministrstva za notranje zadeve, odgovorna za vzdrževanje reda in varnosti v prometu na podeželskih območjih zunaj območja pristojnosti policije. Prometna žandarmerija ima ključno vlogo pri preprečevanju prometnih nesreč, povečevanju upoštevanja predpisov in zagotavljanju varnosti na cestah na podeželju.

Na podeželskih območjih zunaj mest žandarmerija:

- Izvaja preglede vozil in voznikov na avtocestah.
- Preverja upoštevanje predpisov o hitrosti, semaforjih in tovoru.
- Odzove se na prometne nesreče in zagotavlja varnost na kraju dogodka.
- Zagotavlja nadzorovan potek prometa.
- V primeru nesreče sprejme potrebne varnostne ukrepe in pripravi ustrezna poročila.
- Pregleduje gospodarska vozila glede skladnosti s predpisi o prevozu.
- Pregleduje vozila, ki prevažajo nevarne snovi, in sprejema potrebne ukrepe glede varnosti na cesti.

2.1.5. Postaje za nadzor na avtocestah (Ministrstvo za promet in infrastrukturo, Generalni direktorat za avtoceste (KGM))

Generalni direktorat za avtoceste (KGM) je organizacija, odgovorna za gradnjo, vzdrževanje in upravljanje državnih in pokrajinskih cest po vsej državi. Zagotavljanje, da je cestna infrastruktura primerna in varna za prometno varnost, je ena od glavnih nalog KGM. Prav tako nadzoruje voznike in vozila, vključena v prevoz tovora.

Slika 5: Nadzorna postaja

S postajami za nadzor, vzpostavljenimi na avtocestah, uveljavlja potrebne sankcije v primerih, ko je presežena največja dovoljena obremenitev, ko tovor ni ustrezno pritrjen ali ko je prisoten pretežak tovor, s čimer zagotavlja, da vozila na cesti upoštevajo predpise (slika 5).

Generalni direktorat za avtoceste (KGM) je izjemno pomembna ustanova za izboljšanje varnosti na cestah, zmanjšanje nesreč in omogočanje voznikom, da potujejo v varnem okolju.

Slika 6: Avtocesta Nadzorna vozila

Generalni direktorat za avtoceste:

- Nadzoruje fizično stanje cest, načrtuje cestne projekte in usklajuje gradnjo novih cest.
- Načrtuje in izvaja potrebno vzdrževanje in popravila.
- Zagotavlja pravilno postavitev cestnih oznak, prometnih znakov, smernih znakov in signalnih sistemov.
- Izvaja odstranjevanje snega in soljenje cest, da ostanejo odprte v zimskih razmerah.
- Obravnava poškodbe na cesti, ki ogrožajo varnost vožnje.
- Pregleduje objekte, kot so mostovi, predori in viadukti (nadvozi).

2.1.6. Občinske enote prometnih redarjev

Občinske enote prometne policije so lokalne enote, odgovorne za vzdrževanje in spremljanje reda v prometu znotraj meja občine. Nadzorujejo urejen potek prometa vozil in pešcev na mestnih cestah. Zagotavljajo izvrševanje pravil o parkiranju in ustavljanju. Ukrepajo proti nezakonito parkiranim vozilom. Občinski redarji lahko izdajo poročila o prometnih prekrških, nimajo pa pooblastila za izrekanje glob. Nadzorujejo skladnost vozil javnega prevoza znotraj območja pristojnosti občine s predpisi o poteh, postajališčih in obratovanju. Pregledujejo tudi ta vozila javnega prevoza.

Slika 7: Občinska policija

Poleg tega sprejemajo ukrepe za povečanje prometne varnosti na prehodih za pešce, v šolskih conah in na prometnih območjih. Občinske enote prometne policije imajo pomembno vlogo pri vzdrževanju lokalnega prometnega reda in preprečevanju nesreč v mestu.

Ocenjevanje in vrednotenje

Pogoji za ocenjevanje in vrednotenje

V tem usposabljanju je priporočljivo pripraviti naslednje pogoje za merjenje in vrednotenje ravni znanja udeležencev:

- Udeleženci naj pripravijo jasna, jedrnata in kratka besedila vprašanj.
- Vprašanja naj bodo v obliki testov z izbirnimi odgovori s 4 možnostmi, od katerih je pravilna le 1.
- Pri pripravi vprašanj je treba uporabiti pojme, primerne za izražanje v znakovnem jeziku.
- Vprašanja naj odražajo informacije, obravnavane v tem usposabljanju.
- Za teste je treba ločeno pripraviti ključe za odgovore in ključe za točkovanje.

Preizkus znanja

1- Kaj od naštetega je ena od nalog prometne policije?

A) Zagotavljanje gradnje in vzdrževanja cest.
B) Izvajanje pregledov vozil.
C) Določanje poti vozil javnega prevoza.
D) Urejanje prometnega toka in odkrivanje kršitev pravil.

2- Na katerih območjih prometna žandarmerija deluje najpogosteje?

A) V mestnih središčih
B) Samo na avtocestah
C) Na podeželskih območjih in območjih zunaj pristojnosti policije
D) Znotraj meja občine

3- Kaj od naštetega je področje pristojnosti Generalnega direktorata za avtoceste (KGM)?

A) Izvajanje študij o cestni infrastrukturi, signalizaciji in prometni varnosti
B) Odzivanje na prometne nesreče
C) Preverjanje vozniških dovoljenj
D) Izvrševanje pravil o parkiranju in ustavljanju

4- Kaj počnejo občinske enote prometnih redarjev?

A) Preverjanje vzdrževanja vozil

B) Načrtovanje infrastrukturnih projektov za prometno varnost

C) Izvajanje nadzora hitrosti na podeželskih območjih

D) Zagotavljanje reda v prometu znotraj meja občine

5- Kaj od naštetega je skupni cilj ustanov, pooblaščenih za izvajanje nadzora?

A) Odstraniti voznike, ki kršijo prometna pravila, iz njihovih vozil

B) Preprečiti prometne nesreče in zagotoviti varnost na cesti

C) Usposabljanje zagotoviti le voznikom

D) Izvajati tehnične preglede vozil

Ključ z odgovori

1- D/ 2- C / 3- A/ /4- D / 5- B vsako vprašanje je vredno 20 točk, skupaj 100 točk.

Samoocenjevanje

Prosimo, ocenite vsako trditev od 1 do 5:

1 = Sploh se ne strinjam | 2 = Ne strinjam se | 3 = Neodločen/-a | 4 = Strinjam se | 5 = Popolnoma se strinjam

Trditve za samoocenjevanje	1	2	3	4	5
1. Dovolj dobro razumem namen in obseg prometne zakonodaje.	☐	☐	☐	☐	☐
2. Poznam osnovne določbe zakona o cestnem prometu.	☐	☐	☐	☐	☐
3. Poznam pogoste kršitve prometnih pravil in njihove posledice.	☐	☐	☐	☐	☐
4. Menim, da so denarne kazni in kazenske točke odvračilne.	☐	☐	☐	☐	☐
5. Zavedam se, da je ozaveščenost o prometni varnosti pomembna za družbo.	☐	☐	☐	☐	☐

Ključ za točkovanje:

21–25 točk: Vaše znanje je zelo dobro. Poznate prometne predpise.

16–20 točk: Vaše znanje je zadostno, vendar imate na nekaterih področjih še možnost izboljšav.

11–15 točk: Imate zmerno raven znanja; dodatno usposabljanje bi bilo koristno.

6–10 točk: Vaša raven znanja je nizka; priporočamo celovito usposabljanje.

0–5 točk: Vaše zavedanje in znanje o tej temi sta resno pomanjkljiva.